

ראש השנה – האדמו"ר הזקן

הבנו שהמשימה שלנו היא לקבל מחדש את עול מלכות השם. הבנו גם שראש השנה הוא היום בו אנו מקבלים עלינו את המלכות מחדש ובכך "מצדיקים" שפע חיות לעוד שנה. אבל בתורה ראש השנה נקרא "יום תרועה" למה חשובה התקיעה על מנת לקבל בשלימות את מלכות השם? אולי כדאי להמיר את התקיעה באיזה דרשה עמוקה על מלכות השם?!

על מנת להבין זאת יש לתת את ליבנו להבנה הפשוטה שאי אפשר לקבל מלכות שמים בהתעלמות מוחלטת ממה שהיה עד היום, אם אדם גורם רעה לחבירו הוא לא יכול לחייך ולומר בא נהיה חברים, קודם הוא צריך לכפר או להסדיר את מה שהיה בעבר, בטח אם מדובר במלך.

יתירה מזו, על פי מה שהסברנו העבירות שהן בעצם מרידה ואי עשיית הרצון האלוקי, הן ממש ההיפך מגילוי מלכות השם יתברך, בעצם אם אדם חוטא הוא מכחיש את מלכות השם, וכאשר הוא רוצה להמליכו מחדש הוא צריך למצוא דרך "למחוק" את מרידות העבר.

"(בהסתכלות שטחית אדם שעבר עבירה פגם יותר מאדם שלא קיים מצוה, אולם להלן מצפה לנו חידוש:) הנה צריך להבין איך יש כח בתשובה לתקן כל הפגם שבביטול מצוות עשה?"

כי הנה במצוות לא תעשה שאם עבר עבירה אחת קנה לו קטיגור א' כמו ששנינו בפרקי אבות (אך) מאחר שישוב אל ה' וירחמהו מעורר רחמים רבים למעלה והם בחי' מים טהורים שהכתוב אומר וזרקתי עליכם מים... שעל ידי זה הוא מוחה ומעביר הפשע והקטיגור. (הקב"ה הוא אינסופי וגם רחמיו אינסופיים אין לו קושי לסלוח על מה שהיה אבל...) אבל מצוות עשה... מאחר שפגם וגרם חסרון השפעתם במה איפוא יתוקן על ידי התשובה להיות שלימות השפעתם ומילוי חסרונם.

העובדה שאדם מורד בהשם ולא עושה רצונו היא נסלחת כי רחמיו מרובים עד אינסוף, אבל מה עם כל הטוב והחשק והרצון שיכול היה להוסיף ולא הוסיף? הוא צריך לגרום לקדוש ברוך הוא שימלא את כל מה שהחסיר בכל המצוות שיכל לקיים ולא קיים.

הרצון הזה בא מתוך התעוררות מאוד עוצמתית וחרטה עמוקה על כל הריחוק והמרידה שהיו מנת חלקו, רצון זה מתבטא בתקיעה:

"הנה כתיב "ממעמקים קראתיך ה'" פירוש: שלהיות קראתיך מההעלם אל הגילוי (זאת אומרת להשלים מחדש את כל הרצון והחשק שנחסר במשך השנה שעברה מתוך רשלנות בקיום המצוות) להיות... המשכות והשפעות... הוא על ידי ממעמקים, דהיינו עומק העליון הוא רצון העליון (היכולת להשלים את כל הרצון שחיסר באי עשיית טוב)... המתגלה (על ידי) באתערותא דלתתא בעומקא דלבא (בהתעוררות האדם מלמטה בעומק הלב) ... דהיינו על ידי שיעמיק בלבו ענין המרירות בנפשו על גודל הפגם והחסרון שגרם. ולצעוק אל ה' בצר לו... שיהא הלב צועק ... מקרב איש ולב עמוק מאד מאד מכאשר תוכל נפשו שאת מפני שאין כח בנפשו להכיל גודל המרירות"

ביטוי עצום זה של צער על הריחוק, מולידה באדם צעקה פנימית המבטאת רצון כביר לקירבה מחודשת. ומולידה ממילא גם מצידו של השם יתברך רחמים אהבה ורצון גדולים הממלאים את כל החללים שנחסרו על ידי ביטול המצוות:

ולכן אין צעקה זו אלא בלב שכל מה שהנפש מכילה עדיין יוכל להוציא בשפתיו ורוח פיו מה שאין כן כשתגדל המרירות בנפשו במאד מאד עד שאין כח הנפש להכיל, אזי אי אפשר לכלוא את הרוח וצועק הלוך וגעו...

והנה גילוי בחינה זו ורצון זה (שהקדוש ברוך הוא מתמלא ברצון ואהבה לאדם באופן שממלא את כל החוסרים שנוצרו על ידי העבירות) הוא מתגלה בראש השנה... וגם בעשרת ימי תשובה שבכל עשרת ימי תשובה אומרים המזמור ממעמקים קראתיך

אותה קריאה פנימית שאין בה מילים מחמת עוצם וגודל המרירות וההשתוקקות, ויוצאת כצעקה פשוטה היא היא תקיעת השופר.

ולכן "תקעו בחדש שופר" פירוש: תקעו תקיעה הוא קול פשוט יוצא מהלב מפנימיותו והוא בחינת צעקת הלב היוצאת מפנימית הלב שלמעלה למעלה מהחכמה שאי אפשר להוציא בשפתיו בדבור... וזהו (תקעו) בחדש (שופר) פירוש חדוש העולמות מאין ליש המתחדשים בכל ראש השנה בדבר ה' ורוח פיו יתברך הוא על ידי תקיעה שהיא המשכת פנימיות עונג ורצון העליון ברוך הוא.